

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 08.2011 r.

**Pani
Anna Łukaszewska
Kujawsko-Pomorski
Kurator Oświaty
w Bydgoszczy**

LBY-4101-08-06/2011
P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, zwane w dalszej treści „Kuratorium”, w zakresie nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kurator niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Kuratorium w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności:

- organizację pracy Kuratorium, zapewniającą właściwe wykonywanie zadań, wynikających ze sprawowania nadzoru pedagogicznego;
- kwalifikacje pracowników pedagogicznych Kuratorium;
- opracowanie planów nadzoru pedagogicznego na poszczególne lata szkolne, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- przeprowadzanie w roku szkolnym 2008/2009 wizytacji nadzorowanych szkół i placówek oraz wykorzystywanie wyników wizytacji do doskonalenia procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego;
- realizację planów nadzoru pedagogicznego w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) w zakresie przeprowadzonych ewaluacji oraz kontroli planowych i doraźnych, jak również działań podejmowanych w ramach wspierania szkół i placówek;
- współpracę, w ramach nadzoru pedagogicznego, z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi organami prowadzącymi szkoły i placówki.

1. W latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty sprawował nadzór pedagogiczny odpowiednio nad 2.417, 2.508 i 2.564 szkołami i placówkami oświatowymi, publicznymi i niepublicznymi. O liczbie nadzorowanych szkół Kuratorium na bieżąco informowało Ministerstwo Edukacji Narodowej, zwane dalej „MEN”.

2. Praca Kuratorium została zorganizowana w sposób zapewniający właściwe wykonywanie zadań, wynikających ze sprawowania nadzoru pedagogicznego. Pracownicy przeprowadzający ewaluacje, jak również osoby przeprowadzające kontrole w szkołach i placówkach wykonywali odpowiednio wyłącznie ewaluacje lub kontrole i nie byli kierowani do innych zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego. Doboru ewaluatorów i kontrolerów do badania poszczególnych jednostek dokonywano w sposób losowy.

3. Analiza zatrudnienia oraz kwalifikacji wszystkich 61 pracowników pedagogicznych Kuratorium wykazała, że 9 osób zostało zatrudnionych w latach 2008-2011, a pozostałe osoby w latach wcześniejszych. Pracownicy zatrudnieni w okresie objętym kontrolą spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w obowiązujących w tym czasie przepisach².

4. Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2008/2009 został opracowany zgodnie z wymogami § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, natomiast plany na lata szkolne 2009/2010 i 2010/2011 sporządzono stosownie do wymogów § 18 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

² Dla zatrudnionych w roku szkolnym 2008/2009 – w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703), natomiast dla zatrudnionych w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 – w § 23 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324).

5. NIK nie wnosi uwag do trybu przeprowadzania przez Kuratorium wizytacji szkół i placówek w roku szkolnym 2008/2009. Programy 10 losowo wybranych wizytacji zawierały wszystkie elementy określone w § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego. Wyniki wizytacji przedstawiano radzie pedagogicznej w terminie ustalonym w § 5 ust. 6 ww. rozporządzenia, a wnioski i zalecenia powizytacyjne przekazywano dyrektorom szkół/placówek i organom prowadzącym z zachowaniem terminu określonego w § 5 ust. 7 tego rozporządzenia.

6. NIK ocenia pozytywnie realizację planów nadzoru pedagogicznego w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr). Kuratorium przeprowadziło w tym okresie w nadzorowanych szkołach i placówkach łącznie 38 ewaluacji zewnętrznych, w tym 14 całościowych i 24 problemowe, a także ogółem 1.443 kontrole planowe i 128 kontroli doraźnych.

Izba nie wnosi uwag do sposobu przeprowadzenia ewaluacji całościowych przez Kuratorium w 10 losowo wybranych jednostkach. We wszystkich przypadkach o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji w terminie określonym w § 18 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego informowano dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący. Wszystkie raporty z ewaluacji opracowano zgodnie z § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia, a wyniki i wnioski z ewaluacji zostały przedstawione radzie pedagogicznej szkoły/placówki w terminie określonym w § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Nie budzi zastrzeżeń sposób przeprowadzenia losowo wybranych 20 kontroli planowych i 10 kontroli doraźnych. Należy podkreślić, że w sytuacji sformułowania zaleceń pokontrolnych Kuratorium każdorazowo egzekwowało od dyrektorów szkół/placówek wypełnienie obowiązku powiadomienia o stanie i sposobie realizacji tych zaleceń.

W ramach wspomagania szkół i placówek w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) Kuratorium podejmowało działania w zakresie upowszechniania dobrych praktyk, promowania wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności statutowej szkoły/placówki, upubliczniania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz organizowania konferencji i narad szkoleniowych dla dyrektorów szkół i placówek.

7. W kontrolowanym okresie Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego współpracował z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi organami prowadzącymi szkoły i placówki m.in. w zakresie badania potrzeb edukacyjnych

nauczycieli i innych pracowników oświaty oraz dokonywania ocen pracy dyrektorów szkół i placówek. Kuratorium, wykonując nadzór pedagogiczny, wykorzystywało również do tego celu wyniki zewnętrznych egzaminów i sprawdzianów udostępniane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Gdańsku.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprzestrzegania przez Kuratorium § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur³ w zakresie limitu, iż na jeden etat pracownika pedagogicznego nie może przypadać więcej niż 14 nadzorowanych szkół/placówek,
- niewykonania planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2008/2009.

1. Na jeden etat pracownika pedagogicznego Kuratorium przypadało w 2008 r. – 31,8 nadzorowanych szkół i placówek, w 2009 r. – 36,3 szkół i placówek oraz w 2010 r. – 42,0 nadzorowane jednostki. Stan taki wskazuje na naruszenie § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia z dnia 29 grudnia 1998 r. stanowiącego, że łączną liczbę etatów pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych ustala się z uwzględnieniem zasady, iż na 1 etat nie może przypadać więcej niż 14 szkół i placówek.

2. W roku szkolnym 2008/2009 Kuratorium m.in. nie przeprowadziło 38 spośród 269 zaplanowanych wizytacji szkół i placówek, nie wykonało 29 z 173 zaplanowanych badań skuteczności realizacji podstaw programowych w zakresie zagadnień związanych z nauczaniem i wychowaniem w kontekście praw człowieka oraz nie wykonało 12 spośród 106 ujętych w planie badań skuteczności wdrażania zadań dotyczących poprawy efektywności procesu edukacyjnego. Jako przyczyny braku pełnej realizacji rocznego planu nadzoru wskazano konieczność wykonywania innych zadań zleczanych przez Kuratora lub MEN, przebywanie wizytatorów na zwolnieniach lekarskich oraz odejście jednego wizytatora na emeryturę.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu dostosowania liczby zatrudnionych wizytatorów do obowiązujących przepisów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kurator w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

³ Dz. U. Nr 164, poz. 1169 ze zm.

i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Kurator prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.